

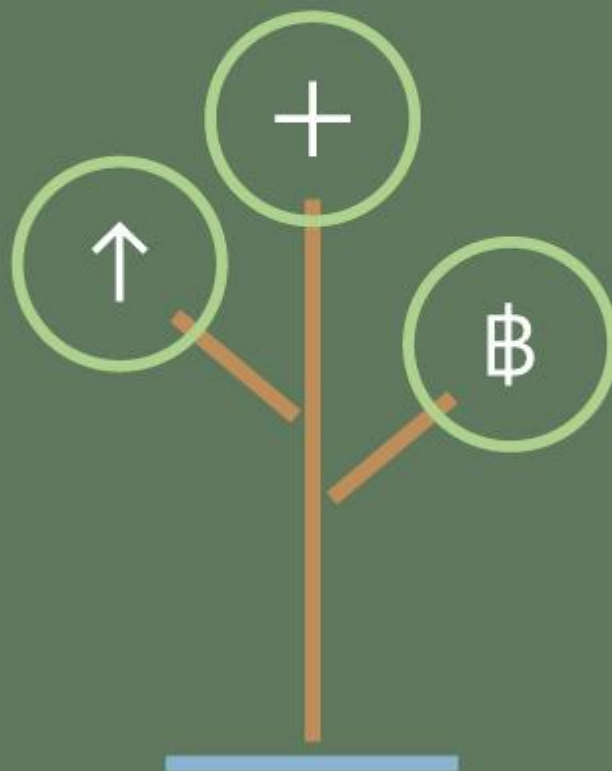

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย

ไตรมาสที่ 3/2559

สำนักงานภาคเหนือ
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานภาคใต้

ส่วนเศรษฐกิจภาค
สำนักงานภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	1
สถิติราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย และแนวโน้ม	2
ตารางแสดงทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า	3
รายงานราคาสินค้าเกษตรรายชนิด	
ข้าว	4
ยางพารา	8
ปาล์มน้ำมัน	10
มันสำปะหลัง	14
อ้อยและน้ำตาล	19
กุ้งขาว	22

ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ได้ร่วมกันจัดทำบทวิเคราะห์ราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย รวมถึงสถานการณ์การผลิต ตลอดจนมาตรการภาครัฐและปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร

Disclaimer: ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้าว :	อนุสรฯ อนุวงศ์	โทร. 0 5393 1166	email : AnusaraA@bot.or.th
ยางพารา :	ธนายุส บุญทอง	โทร. 0 7427 2000 ต่อ 4725	email : ThanayuB@bot.or.th
ปาล์มน้ำมัน :	ลัดดา ธรรมวิทย์สกุล	โทร. 0 7427 2000 ต่อ 4724	email : Laddata@bot.or.th
มันสำปะหลัง :	สุภัทร ธนบดีภัทร	โทร. 0 4333 3000 ต่อ 3436	email : SupatTa@bot.or.th
อ้อยและน้ำตาล :	คมสันต์ ศรีคงเพชร	โทร. 0 4333 3000 ต่อ 3423	email : KomsanS@bot.or.th
กุ้งขาว :	สมถวิล ศิริบูรณานนท์	โทร. 0 7427 2000 ต่อ 4721	email : SomtawiS@bot.or.th

บทสรุปผู้บริหาร

ไตรมาสที่ 3/2559

ราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทยในไตรมาส 3/2559 ที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ได้แก่ ราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียว เพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่ปรับลดลง ราคาปาล์มน้ำมัน เพิ่มขึ้นเนื่องจากความต้องการในประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณสต็อกปรับลดลง กุ้งขาว เพิ่มขึ้นตามความต้องการของต่างประเทศ และราคาน้ำตาล เพิ่มขึ้นตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ปริมาณสต็อกน้ำตาลโลกปรับลดลง ส่วนราคาที่ปรับลดลง ได้แก่ ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ราคายางแท่งลดลงเนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้น และการชะลอซื้อของผู้ประกอบการจีน ส่วนราคามันสำปะหลัง ลดลงตามความต้องการของประเทศคู่ค้า และปริมาณเชื้อเพลิงที่ปรับลดลง

สำหรับผลผลิตสินค้าหลักสิ้นสุดฤดูฝน คาดว่าผลผลิตข้าว จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อการเพาะปลูก กุ้งขาวผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรปรับวิธีการเลี้ยงกุ้ง ทำให้อัตราการตายของกุ้งลดลง ส่วนยางพารา ปาล์ม น้ำมัน สำปะหลัง และอ้อย ผลผลิตลดลงเนื่องจากผลกระทบจากภัยแล้งในปีที่ผ่านมา

ความต้องการสินค้าเกษตรไทยในตลาดต่างประเทศปรับเพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำตาล เพิ่มขึ้น ตามความต้องการของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม กุ้งขาว เพิ่มขึ้นเนื่องจากคู่ค้าในตลาดต่างประเทศมีความต้องการเพิ่มขึ้นทุกประเทศ ขณะที่ ยางพารา ชะลอลงตามการสั่งซื้อของจีน ข้าว ลดลงเนื่องจากเศรษฐกิจที่ยังอ่อนแอของประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของไทย ปาล์ม น้ำมัน ลดลงเนื่องจากจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ เพิ่มการนำเข้า น้ำมันถั่วเหลืองมากขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้าน้ำมันปาล์มในการผลิตเป็นอาหารสัตว์ และมันสำปะหลัง ลดลงเพราะจีนต้องการระบายข้าวโพดในสต็อก โดยรัฐบาลจีนอุดหนุนราคาข้าวโพด ส่งผลให้มีการใช้ข้าวโพดแทนมันเส้นในธุรกิจอาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมเอทานอลของจีน

แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรไทย

ราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้น ได้แก่ ยางพารา เพิ่มขึ้นจากประเทศผู้ผลิตยางได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย และอ้อยและน้ำตาล เพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณสต็อกน้ำตาลในตลาดโลกลดลง ตามปริมาณผลผลิตที่น้อยกว่าการบริโภค ขณะที่ปาล์มน้ำมัน คาดว่าราคาจะอ่อนตัวลงบ้างเล็กน้อยตามผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ส่วนราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มลดลง ได้แก่ ข้าว ลดลงจากความต้องการที่ชะลอตัว และแรงกดดันด้านอุปทานจากผลผลิตข้าวฤดูใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมันสำปะหลัง ลดลงตามความต้องการของจีนที่ลดลง เนื่องจากมีการนำสต็อกข้าวโพดในประเทศมาใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์และเอทานอล แทนการใช้มันเส้นมากขึ้น ขณะที่กุ้งขาว ราคามีแนวโน้มชะลอลงบ้างตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้น จากปัญหาโรคตายด่วนของไทยที่คลี่คลาย

โปรดตอบแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้รายงานตาม Link แบบ

[แบบสอบถามความพึงพอใจ](#)

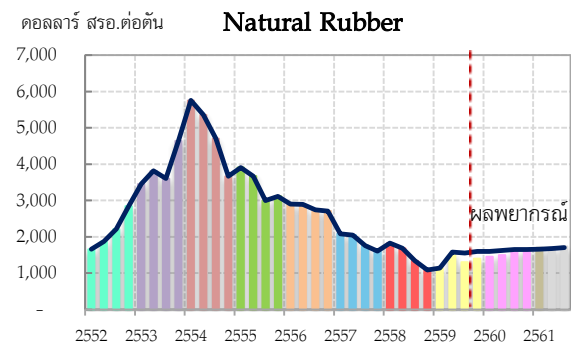
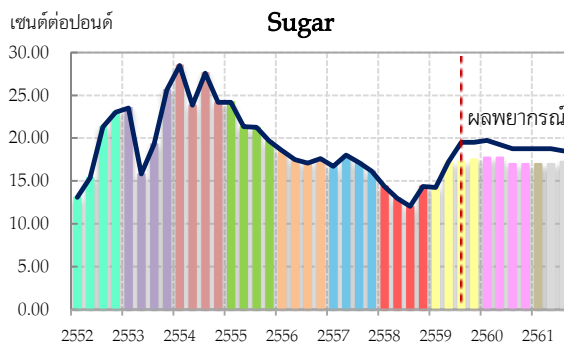
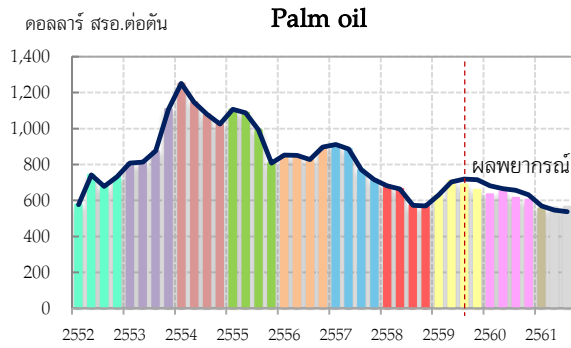
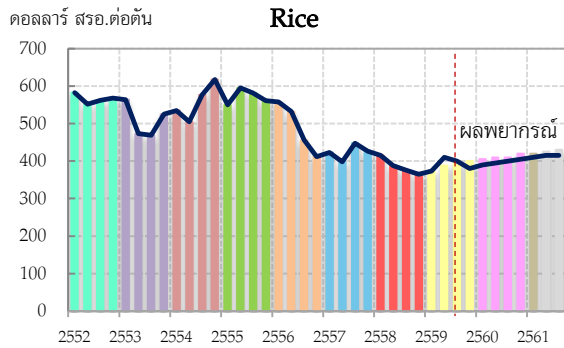
ตารางแสดงราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย

รายการ	หน่วย	ปี 2557	ปี 2558	2558			2559		%Δ Q3 2559	
				ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	%QoQ	%YoY
ข้าวเปลือก										
ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15%	บาทต่อตัน	7,713	7,756	7,635	7,921	7,639	8,084	8,468	4.7	6.9
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	บาทต่อตัน	13,782	12,939	13,315	13,151	12,212	10,850	10,946	0.9	-16.8
ข้าวเปลือกเหนียว	บาทต่อตัน	11,856	11,366	11,137	11,845	11,727	12,631	13,003	2.9	9.8
ยาง										
ยางแผ่นดิบชั้น 3	บาทต่อกก.	57.85	48.99	49.00	47.03	39.13	55.55	53.87	-3.0	14.5
ยางแท่ง STR20	บาทต่อกก.	56.15	47.56	49.46	47.94	43.12	48.91	46.09	-5.8	-3.9
ปาล์ม										
ผลปาล์มทะลาย	บาทต่อกก.	5.00	4.65	4.51	3.90	4.38	5.47	6.03	10.1	54.4
น้ำมันปาล์มดิบ	บาทต่อกก.	28.57	27.33	26.58	24.34	24.96	33.90	34.23	1.0	40.7
มันสำปะหลัง										
หัวมันสดคละ	บาทต่อกก.	2.11	2.16	2.15	2.26	2.01	1.74	1.26	-27.4	-44.1
มันเส้น	บาทต่อกก.	6.76	6.78	6.78	7.32	6.54	5.90	5.80	-1.7	-20.7
แป้งมัน	บาทต่อกก.	13.11	13.49	13.62	14.10	13.30	12.63	11.88	-5.9	-15.8
อ้อยและน้ำตาล										
อ้อย	บาทต่อตัน	883	840	838	-	825	798	-	-	-
น้ำตาลทรายดิบ (ตลาดนิวยอร์ก)	เซ็นต์ต่อ ปอนด์	16.33	13.14	12.45	11.29	14.68	17.09	20.40	19.4	80.7
กุ้งขาว										
กุ้งขาวขนาด (70 ตัวต่อกิโลกรัม)	บาทต่อกก.	210.64	160.23	150.43	154.67	151.50	159.17	173.25	8.8	12.0

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันวิจัยยาง กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

หมายเหตุ : % QoQ คือ ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และ %YoY คือ ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ตารางแสดงทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า

หมายเหตุ: กราฟแท่ง เป็นผลพยากรณ์ในเดือนกันยายน 2559, กราฟเส้น เป็นผลพยากรณ์ในเดือนกันยายน 2559

ที่มา: World Commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as October 2016 Blue line)

ทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า

รายการ	หน่วย	2558	2559	2560	2561
ข้าว (Thai White Rice 100% 2 nd F.O.B Bangkok)	ดอลลาร์ สรอ.ต่อตัน	386	391	398	415
	% YoY	-8.9	1.2	1.7	4.4
น้ำมันปาล์ม (Malaysian/Indonesian, CIF NW. Europe)	ดอลลาร์ สรอ.ต่อตัน	622	692	659	565
	% YoY	-24.2	11.2	-4.9	-14.2
Sugar (ISA daily average)	เซ็นต์ต่อปอนด์	13.43	17.62	19.13	18.63
	% YoY	-21.0	31.2	8.5	-2.6
ยางพารา* (Thailand RSS3 price)	ดอลลาร์ สรอ.ต่อตัน	1,486	1,467	1,631	1,690
	% YoY	-20.7	-1.3	11.2	3.6

ที่มา: World commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as October 2016)

*เป็นราคา Thai Rubber Research Institute RSS3 spot prices, US\$/tonne (conversion from Baht) จากเดิมเป็น New York price เริ่มใช้ในเดือนมิถุนายน 2556

ข่าว

Key Message

ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ราคาข้าวเปลือกเจ้าในประเทศปรับเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาส่งออกต่ำกว่าระยะเดียวกันปีก่อน อย่างไรก็ตาม ไตรมาส 4 คาดว่าราคาข้าวเปลือกเจ้ามีแนวโน้มลดลงจากความต้องการที่ชะลอลงและมีแรงกดดันจากด้านอุปทานของข้าวฤดูใหม่ทั้งภายในประเทศและปริมาณผลผลิตข้าวโลก

1. ภาวะราคาข้าว

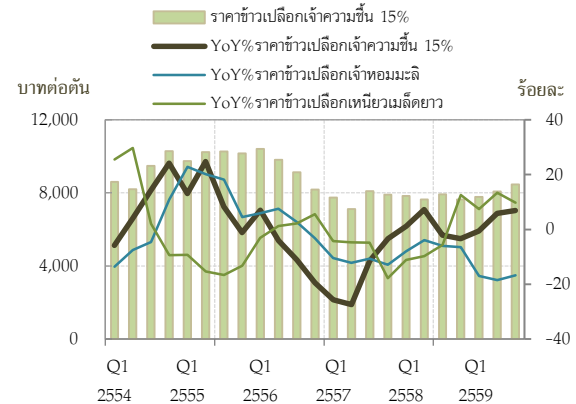
1.1 ราคาข้าวไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ภาวะราคาข้าวไตรมาส 3 พิจารณาจากราคา ณ ไร่นาของข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ซึ่งเป็นราคาข้าวภายในประเทศที่มีสัดส่วนมากที่สุด และเป็นราคาที่เกษตรกรได้รับ ราคาเฉลี่ยไตรมาส 3 ปรับเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 6.9 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 4.7 จากต้นละ 8,084 บาท เป็นต้นละ 8,468 บาท ตามปริมาณผลผลิตในประเทศที่น้อยลง (รูปที่ 1) โดยราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ทรงตัว 7,500-7,900 บาทต่อตันมาตั้งแต่ต้นปี 2558 สำหรับราคาข้าวเปลือกเหนียวซึ่งเป็นสัดส่วนรองลงมา ราคาเฉลี่ยไตรมาส 3 อยู่ในระดับสูงที่ต้นละ 13,003 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 จากระยะเดียวกันปีก่อน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 จากไตรมาสก่อน และเป็นราคาสูงสุดในรอบ 2 ปี

สำหรับราคาข้าวส่งออกที่สะท้อนภาวะข้าวในตลาดโลกซึ่งเป็นราคาที่ผู้ส่งออกอ้างอิง และเป็นราคานำตลาดในประเทศ พิจารณาจากราคาส่งออกข้าวสารเจ้า 5% ของไทย เฉลี่ยไตรมาส 3 อยู่ที่ต้นละ 414 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อตัน ต่ำกว่าระยะเดียวกันปีก่อนเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.3 ราคาที่ลดลงเกิดจากการคาดการณ์ของผู้ค้าข้าวที่คาดว่าผลผลิตในช่วงปลายปีจะมีจำนวนมากจึงปรับลดราคาลง ซึ่งจะกระทบราคาข้าวภายในประเทศในระยะต่อไป

รูปที่ 1

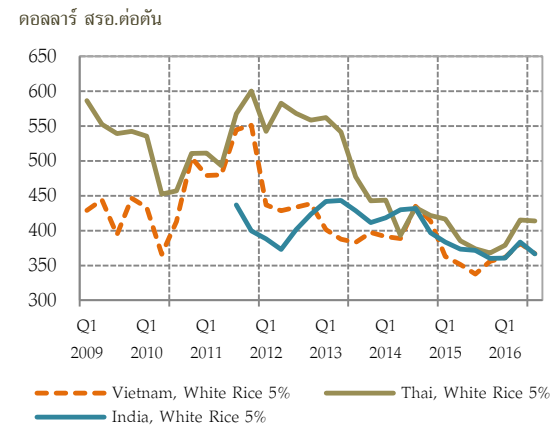
ราคาข้าวเปลือกเจ้าที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ 2

ราคาส่งออกข้าวของผู้ส่งออกสำคัญในตลาดโลก

ที่มา: World Bank และ FAO

1.2 แนวโน้มราคาข้าว

สถานการณ์ภัยแล้งเริ่มคลี่คลาย ทำให้ผลผลิตข้าวฤดูกาลใหม่ทั้งจากไทย เวียดนาม และอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่กลับมาเพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงกดดันราคาข้าวส่งออกของไทยในช่วงปลายปี จากรายงาน The Economist intelligence Unit (EIU) เดือนตุลาคม 2559 คาดว่าราคาส่งออกข้าวสาร 100% ของไทย ไตรมาส 4 จะลดลงมาอยู่ที่ 380 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อตัน หลังจากไตรมาส 2 และ 3 อยู่ที่ 410 และ 400 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อตัน ตามลำดับ

ธปท.สำนักงานภาคเหนือ คาดว่า ราคาข้าวส่งออกจะโน้มต่ำลง เพราะผลผลิตในประเทศและผลผลิตโลกเพิ่ม

มากขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวเดือน ตุลาคม 2559 ราคาส่งออกข้าวขาว 5% อยู่ที่ 364 ดอลลาร์ สรอ. ต่อตัน ถือว่าลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับช่วงไตรมาส 1 และ 2 ดังนั้นจึงต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะจะกระทบ ราคาภายในประเทศให้ลดลงด้วย

2. ปัจจัยกำหนดราคา

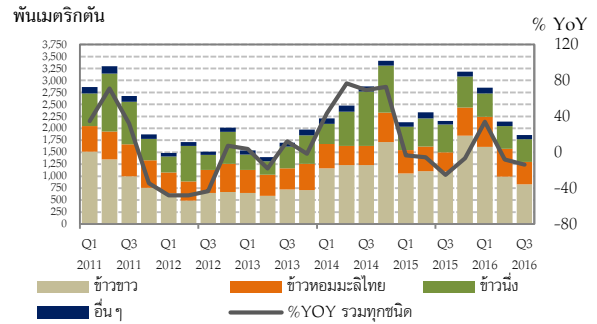
2.1 ปัจจัยด้านการค้าและการผลิต

ปัจจัยด้านการค้า ในภาพรวมไตรมาสที่ 3 ไทย ส่งออกข้าวประมาณ 1.8 ล้านตัน (รูปที่ 3) ลดลงจากระยะ เดียวกันปีก่อนร้อยละ 14 จากการส่งออกข้าวสำคัญคือข้าว เจ้าและข้าวหนึ่ง (ร้อยละ 80 ของการส่งออกข้าวทั้งหมด) ปริมาณการส่งออกข้าวเจ้าลดลงร้อยละ 24.3 ส่วนข้าวหนึ่ง ลดลงร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ผลผลิต ข้าวเปลือกเจ้าในไตรมาสที่ผ่านมาจำกัดจึงทำให้การ ส่งออกลดลง นอกจากนี้ความต้องการของข้าวหนึ่งใน ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ โดยเฉพาะไนจีเรียยังชะลอตัวจาก สภาวะเศรษฐกิจที่ยังอ่อนแอ ซึ่งปัจจัยด้านความต้องการที่ ชะลอตัวมีความน่ากังวลกว่าปัจจัยด้านผลผลิต เนื่องจากจะ ช่วยดูดซับอุปทานส่วนเกินในประเทศได้น้อย และอาจทำให้ ผลผลิตในประเทศเหลือเป็นแรงกดดันต่อราคาได้

ปัจจัยด้านการผลิตในตลาดโลก ปริมาณผลผลิต ข้าวโลกปี 2559/60 ปรับประมาณการขึ้น ในช่วงปลายปี 2559 จนถึงปี 2560 กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดว่า ผลผลิตข้าวจะกลับมาเป็นปกติจากภาวะ แฉ่งที่คลี่คลายแล้ว ทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวรวมของโลก ในปี 2559/60 เพิ่มขึ้น 10 ล้านตัน จาก 471.7 ล้านตัน เป็น 481.7 ล้านตัน ส่วนความต้องการบริโภคข้าวโลก เพิ่มขึ้น 5.4 ล้านตัน จาก 473.4 ล้านตัน เป็น 478.8 ล้าน ตัน จากปริมาณผลผลิตที่มากกว่าความต้องการ ส่งผลให้ สต็อกข้าวโลกในปี 2559/60 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 112.7 ล้านตัน เป็น 115.6 ล้านตัน (ตารางที่ 1)

รูปที่ 3

ปริมาณการส่งออกข้าวไทย

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 1

ปริมาณการผลิต การบริโภค และสต็อกข้าวโลก

(หน่วย: ล้านตันข้าวสาร)

	2557/58	2558/59	ประมาณการ	
			2559/60	
			ณ ม.ย. 59	ณ ก.ย. 59
ผลผลิต	478.7	471.7	480.7	481.7
บริโภค	478.1	473.4	480.4	478.8
การค้า	42.6	41.3	40.6	40.8
สต็อกปลายปี	114.4	112.7	106.9	115.6

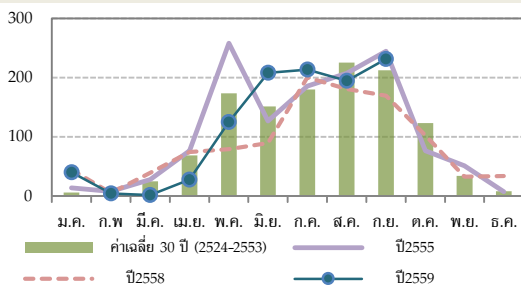
ที่มา: United States Department of Agriculture (USDA)

ปัจจัยด้านการผลิตในประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร คาดว่าผลผลิตข้าวในปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนเพิ่มขึ้นจาก 24.3 ล้านตัน เป็น 25.4 ล้านตัน จากปริมาณน้ำฝนที่กลับเข้าสู่ระดับปกติ ปริมาณน้ำฝนในเดือนกันยายนอยู่ที่ 231.1 มิลลิเมตรสูง กว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 30 ปี ที่ 212.3 มิลลิเมตร ซึ่ง เพียงพอต่อการผลิตข้าวในปีที่ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ทำให้ เกษตรกรบางส่วนที่เคยปล่อยพื้นที่ว่างกลับมาเพาะปลูก ข้าว โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา อย่างไรก็ตาม ช่วง เดือนกันยายน-ตุลาคมที่ผ่านมา บางบริเวณที่เป็นพื้นที่ลุ่ม น้ำอาจได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำท่วม เช่น อำเภอบาง ระกำ อำเภอรพทพิจิตรจังหวัดพิษณุโลก อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครสวรรค์ แต่ ภาวณ้ำท่วมยังจำกัดอยู่ในวงแคบและไม่กระทบต่อผลผลิต ข้าวในภาพรวมมากนัก ทั้งผลผลิตของโลกและผลผลิตใน ประเทศที่เพิ่มขึ้น อาจกดดันราคาข้าวระยะต่อไป

สำหรับปริมาณน้ำในเขื่อนสำคัญ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2559 พิจารณาจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ เพราะมีความสำคัญสำหรับการปลูกข้าวในภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง มีเพียงเขื่อนภูมิพลยังสามารถรองรับน้ำฝนได้อีกมาก ระดับน้ำในเขื่อนภูมิพลอยู่ที่ 5,983 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำใช้การอยู่ที่ร้อยละ 23 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่เขื่อนสิริกิติ์มีปริมาณน้ำอยู่ที่ 7,130 ล้านลูกบาศก์เมตร และปริมาณน้ำใช้การที่ร้อยละ 64 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งจะต้องติดตามสถานการณ์น้ำทั้งสองเขื่อนต่อไปเพราะอาจมีผลต่อการปลูกข้าวในฤดูแล้งปี 2560

รูปที่ 4

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั่วประเทศ (หน่วย : มิลลิเมตร)

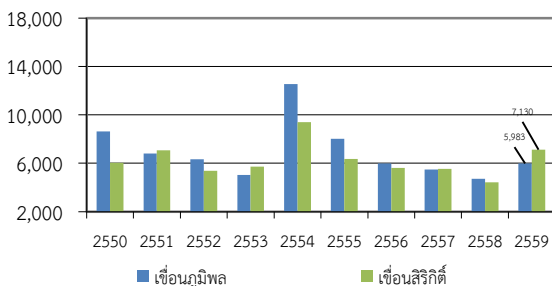

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

รูปที่ 5

ปริมาณน้ำฝนในเขื่อนสำคัญ ณ สิ้นเดือนกันยายน

(หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

2.2 คาดการณ์ปริมาณสต็อกข้าวและการค้า

สำหรับสต็อกข้าวสารไทย ณ สิ้นปี 2559 USDA คาดว่าจะคงเหลือที่ 6.2 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนที่ 10.6 ล้านตัน ส่วนสำคัญมาจากการส่งออก G to G ที่มากขึ้นในช่วงต้นปี และปริมาณผลผลิตที่น้อยลงจากข้าวนาปรัง ทั้งนี้ สัดส่วนสต็อกข้าวสารโลกต่อความต้องการบริโภคค่อนข้างทรงตัว โดย ณ สิ้นปี 2559 และปี 2560 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 23.8 และ 24.1 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าช่วง ปี 2551 (Commodity Boom) ที่ระดับร้อยละ 18-19 ดังนั้นราคาในระยะกลางและระยะยาวอาจมีแนวโน้มลดลงตามปริมาณสต็อกข้าวที่เหลืออยู่

3. นโยบายและมาตรการ

3.1 สต็อกข้าวภายในประเทศที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554-2557 นับตั้งแต่ต้นปี 2559 จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2559 รัฐบาลไทยได้ระบายสต็อกข้าวอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ปริมาณผลผลิตข้าวในตลาดเหลือน้อย รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง ประมาณ 4.95 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 45.3 พันล้านบาท¹ คาดว่าจะมีข้าวคงเหลือในสต็อกประมาณ 7.5-8.5 ล้านตัน แม้ว่าสต็อกข้าวของภาครัฐจะมีการระบายอย่างต่อเนื่องและกดดันราคาข้าวอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก เพราะคุณภาพข้าวจากสต็อกที่เหลืออยู่ค่อนข้างดีกว่าข้าวฤดูกาลใหม่

3.2 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2559/60 ประกอบไปด้วยมาตรการด้านการผลิต การตลาด และการเงิน ดังนี้

3.2.1 ด้านการผลิต : คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรด้านการผลิต เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 งบประมาณ 928.79 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี 2559/60 กลุ่มเป้าหมายคือแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิ 23 จังหวัด จำนวน 64,000 ครัวเรือน พื้นที่ 640,000 ไร่ โดยกรมการข้าวสนับสนุน

¹ ไม่รวมมูลค่าระบายข้าวจากการชะลอคำสั่งซื้อของเดือนกรกฎาคม 2559

เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ครั้วเรือนละไม่เกิน 125 กิโลกรัม นำไปปลูกในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ไร่ งบประมาณ 206 ล้านบาท

(2) โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี 2560 กลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ 22 จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 60,000 ครัวเรือน พื้นที่ 300,000 ไร่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ 636.5 ล้านบาท

(3) โครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ ปี 2559/60 เป้าหมายคือสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน จำนวน 426 กลุ่ม ที่ผลิตข้าวแปลงใหญ่และขอรับเงินกู้ วงเงินกู้กลุ่มละไม่เกิน 5,000,000 บาท โดย ธ.ก.ส. จะสนับสนุนสินเชื่อวงเงิน 2,130 ล้านบาท และรัฐบาลรับภาระดอกเบี้ยแทนในอัตราร้อยละ 3.51 ต่อปี แต่คิดดอกเบี้ยจากสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือนนับจากเดือนที่รับเงินกู้ รวมวงเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยดอกเบี้ยจำนวนเงิน 74.6 ล้านบาท

3.2.2 ด้านการตลาด : คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรด้านการตลาด เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2559 งบประมาณ 6,764.5 ล้านบาท จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร เป้าหมายคือ สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูปประมาณ 2.5 ล้านตัน ผ่านความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส.

(2) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกเป้าหมาย คือ ชะลอการระบายข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวจำนวน 2 ล้านตันข้าวเปลือก โดยให้สินเชื่อแก่เกษตรกรเพื่อชะลอการจำหน่ายผลผลิตในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส.

(3) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป้าหมาย คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2559/60 จำนวนเกษตรกรประมาณ 1.2 ล้านรายผ่านความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส.

(4) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก เพื่ออุดหนุนผลผลิตประมาณ 8 ล้านตัน เป็นระยะเวลา 2 – 6 เดือน โดยชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ผ่านความช่วยเหลือจากกระทรวงพาณิชย์

3.2.3 ด้านการเงิน : คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรด้านการเงิน เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 ผ่าน ธ.ก.ส. วงเงินช่วยเหลือรวม 45,589 ล้านบาท ประกอบไปด้วย 4 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยปีการผลิต 2559/60 เป้าหมายคือเกษตรกรที่อยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับความช่วยเหลือ 3.7 ล้านราย โดยสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินรายละ 10 ไร่ วงเงินช่วยเหลือรวม 37,000 ล้านบาท

(2) โครงการพักชำระหนี้เงินต้นและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2559/60 ซึ่งจะพักหนี้เงินต้นให้เกษตรกรที่มีเงินต้นไม่เกิน 500,000 บาท และลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรร้อยละ 3 เป็นเวลา 2 ปี วงเงินช่วยเหลือรวม 5,400 ล้านบาท

(3) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางการเงินและการปรับการผลิตแก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยจำนวน 300,000 ราย วงเงินช่วยเหลือรวม 258 ล้านบาท

(4) โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2559 รัฐบาลและ ธ.ก.ส. ร่วมกันออกค่าเบี้ยประกันภัยผลผลิตเสียหายให้แก่เกษตรกรที่มาขอสินเชื่อและเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนเกษตรกรที่ไม่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. รัฐบาลช่วยเหลือโดยการออกดอกเบี้ยให้บางส่วน วงเงินช่วยเหลือรวม 2,071.13 ล้านบาท

ยางพารา

Key Message

ราคายางแผ่นดิบปรับตัวลดลงจากอุปทานยางที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การชะลอซื้อของผู้ประกอบการจีนเพื่อรอราคาที่ถูกกว่าในช่วงผลผลิตกำลังออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลง และราคายางในตลาดล่วงหน้ามีทิศทางขาลง เป็นปัจจัยลดราคายางให้ต่ำลง สำหรับราคายางไตรมาสที่ 4 ปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 50 - 55 บาทต่อกิโลกรัม และราคาเฉลี่ยทั้งปี 2559 อยู่ในช่วง 48 - 53 บาทต่อกิโลกรัม แม้ผลผลิตยางโลกลดลง ขณะที่ความต้องการใช้ยางโลกเพิ่มขึ้น จะเป็นปัจจัยหนุนให้ราคายางเพิ่มสูงขึ้น แต่ราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับเงินบาทและเงินเยนที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่กดดันราคาไม่ให้เพิ่มสูงขึ้นได้มากนัก

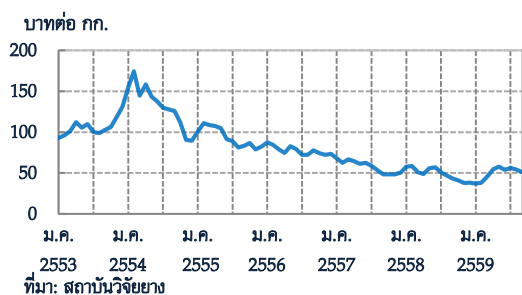
1. ภาวะราคายาง

1.1 ไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ราคายาง ปรับตัวลดลง โดยราคายางแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ย 53.87 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 3.0 จากราคา 55.55 บาทต่อกิโลกรัม ในไตรมาสก่อน เนื่องจากอุปทานยางเพิ่มขึ้นจากสภาพอากาศทางภาคใต้ฝนทิ้งช่วง ชาวสวนกรีดยางได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การชะลอการซื้อของผู้ประกอบการจีนเพื่อรอราคาที่ถูกกว่าในช่วงผลผลิตกำลังออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลง เงินบาทและเงินเยนที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น ประกอบกับราคายางในตลาดล่วงหน้ามีทิศทางขาลง จึงเป็นปัจจัยลดราคายางให้ต่ำลง (รูปที่ 6)

รูปที่ 6

ราคายางแผ่นดิบชั้น 3

1.2 แนวโน้มปี 2559

จากสภาพอากาศที่แห้งแล้งกว่าปีก่อน ทำให้ผลผลิตยางในหลายประเทศมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ผู้ประกอบการมีความต้องการซื้ออย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่เป็นไปอย่างช้าๆ เป็นปัจจัยหนุนราคายางให้ปรับขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับต่ำ สต็อกยางแข็งตัวของจีนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเงินบาทและเงินเยนที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น จึงอาจทำให้ราคายางปรับตัวสูงขึ้นไม่มากนัก ดังนั้น คาดว่าราคายางเฉลี่ยทั้งปี 2559 อยู่ในช่วง 48-53 บาทต่อกิโลกรัม

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ ดัชนี PMI ภาคการผลิตของสำนักงานสถิติจีนในช่วงไตรมาสนี้อยู่ที่ระดับ 50.4 เพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยจากระดับ 50.0 ในไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนว่าภาคการผลิตจีนเติบโตขึ้นแต่ยังอยู่ในภาวะเฉื่อยชา ทั้งนี้ ในภาพรวมความต้องการใช้ยางของจีน โดยสะท้อนจากคำสั่งซื้อของผู้ประกอบการไทยที่ได้รับยังคงมีต่อเนื่องแต่อยู่ในระดับชะลอตัวลง

International Rubber Study Group (IRSG) คาดการณ์ความต้องการใช้ยางโลกปี 2559 อยู่ที่ 12.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.7 ซึ่งเป็นการฟื้นตัวในอัตราที่เร็วกว่าปีก่อน จากการใช้ยางของประเทศจีน อินเดีย และเอเชียอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้ยางธรรมชาติยังมีความเสี่ยงที่ต้องติดตามจากการเติบโตของเศรษฐกิจจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดราคายาง (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ปริมาณอุปสงค์ยางธรรมชาติของประเทศผู้ใช้หลัก
(หน่วย: พันตัน)

ประเทศ	2557	2558	2559	2560
จีน	4,760	4,680	4,797	4,893
ยุโรป	1,139	1,159	1,182	1,194
อเมริกาเหนือ	1,059	1,065	1,023	1,023
อินเดีย	1,015	987	1,002	1,022
เอเชียอื่นๆ	2,388	2,504	2,629	2,708
ญี่ปุ่น	709	691	674	674
โลก	12,137	12,167	12,379	12,618
%YoY	6.7	0.3	1.7	1.9

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, September 2016

การส่งออกยาง ในไตรมาส 3 ปี 2559 มีปริมาณลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 9.8 จากการปรับรูปแบบการส่งออกยางคอมพาวนด์อยู่ในบัญชียางประเภทอื่น ขณะเดียวกันมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 25.3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

การส่งออกยางแปรรูปรวมยางคอมพาวนด์ของไทย
(ปริมาณ: พันตัน, มูลค่า: ล้านบาท)

ประเทศ	ไตรมาส 3/59		% YoY	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
จีน	373.2	16,906.8	-32.3	-40.1
มาเลเซีย	207.4	5,112.1	26.0	-19.0
ญี่ปุ่น	50.2	2,809.9	-15.9	-20.0
สหภาพยุโรป	78.1	4,062.9	29.5	22.1
เกาหลีใต้	33.5	1,556.8	-13.1	-55.1
สหรัฐอเมริกา	56.4	3,034.4	35.5	30.4
อื่นๆ	131.1	6,150.3	13.82	3.8
รวม	929.9	39,633.2	-9.8	-25.3

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย ธปท.สำนักงานภาคใต้

การผลิต สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประเมินการผลิตยางของไทยไตรมาส 3 ปี 2559 จำนวน 1,273,674 ตัน ลดลงร้อยละ 0.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นผลต่อเนื่องมาจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดและแล้งนานในช่วงกลางปี

ขณะเดียวกัน IRSG ประเมินการผลิตยางโลกในปี 2559 ลดลงร้อยละ 1.5 จากปีก่อน จากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้อากาศแห้งแล้ง

น้ำยางออกน้อยกว่าปกติโดยผลผลิตยางของประเทศจีน มาเลเซียและอินเดียลดลง ในขณะที่ผลผลิตยางของไทยผู้ผลิตสำคัญทรงตัวจากการเพิ่มพื้นที่กรีดยาง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศผู้ผลิตหลัก
(หน่วย: พันตัน)

ประเทศ	2557	2558	2559	2560
ไทย	4,324	4,473	4,473	4,697
อินโดนีเซีย	3,153	3,175	3,144	3,254
เวียดนาม	954	1,017	1,037	1,058
จีน	840	794	699	709
มาเลเซีย	668	722	649	666
อินเดีย	705	575	546	568
โลก	12,115	12,314	12,123	12,567
%YoY	-1.4	1.6	-1.5	3.7

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, September 2016

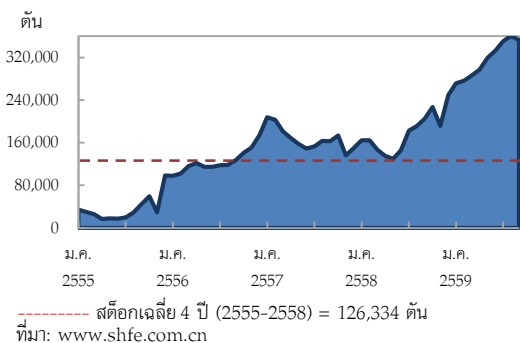
ราคาน้ำมันดิบ ราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส (WTI) ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 เฉลี่ย 44.85 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ปรับลดลงเล็กน้อยจาก 45.46 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในไตรมาสก่อน หรือลดลงร้อยละ 1.3 จากความกังวลของนักลงทุนเกี่ยวกับภาวะน้ำมันล้นตลาด ขณะที่ผู้ผลิตยังคงเดินหน้าทำการผลิต ท่ามกลางแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง ทั้งนี้ การเกิดไฟฟ้าในแคนาดา และการผลิตน้ำมันที่ลดลงในไนจีเรียและเวเนซุเอลา มีผลทำให้ราคาน้ำมันดิบในไตรมาสนี้ไม่ได้ลดลงมากนัก

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง สต็อกยางแข็งใช้ของจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงไตรมาสนี้ โดยสต็อก ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 มีปริมาณ 352,905 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 332,687 ตัน ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2559 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 (รูปที่ 7)

รูปที่ 7

ปริมาณสต็อกยางไฮโซของจีน

IRSG คาดว่าในปี 2559 ความต้องการใช้ยางโลกจะเพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตลดลง ทำให้สต็อกยางโลกปี 2559 ลดลงมาอยู่ที่ประมาณ 3.2 ล้านตัน และมีแนวโน้มลดลงอีกในปี 2560 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

ผลผลิตและการใช้ยางธรรมชาติของโลก (หน่วย: พันตัน)

	2557	2558	2559	2560
ผลผลิต	12,115	12,314	12,123	12,567
การใช้	12,137	12,167	12,379	12,618
ผลผลิตหักการใช้	-22	147	-256	-51
สต็อกปลายปี	3,265	3,412	3,156	3,105

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, June 2016

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่เริ่มมีฝนตกหลังจากแล้งยาวนานหลายพื้นที่จึงเปิดกรีดยางได้เต็มที่หลังสิ้นสุดฤดูผลัดใบ ทำให้ผลผลิตในไตรมาสนี้มากกว่าไตรมาสก่อนถึงร้อยละ 87.1

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาซื้อขายยางในตลาดล่วงหน้า TOCOM (Tokyo Commodity Exchange) (ส่งมอบล่วงหน้า 5 เดือน) ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 156.98 เยน ลดลงจากกิโลกรัมละ 170.85 เยนในไตรมาสก่อน หรือลดลงร้อยละ 8.1 จากความผันผวนของเงินเยนที่แข็งค่าขึ้น ทำให้นักลงทุนชะลอการซื้อเพื่อลดความเสี่ยง

ปาล์มน้ำมัน

Key Message

ราคาผลปาล์มทะลายและราคาน้ำมันปาล์มดิบยังอยู่ในระดับสูงเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามสต็อกน้ำมันปาล์มที่ลดลง จากความต้องการใช้ในประเทศที่มีต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านพลังงาน ส่วนราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียอ่อนตัวลงเล็กน้อย สำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และทั้ง ปี 2559 ราคาปาล์มน้ำมันคาดว่าจะอยู่ในระดับสูง 5.50 - 6.00 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ตามผลผลิตปาล์มที่ลดลงจากสภาพอากาศแห้งแล้งและความต้องการใช้ในประเทศที่เพิ่มขึ้น

1. ภาวะราคาปาล์มน้ำมัน

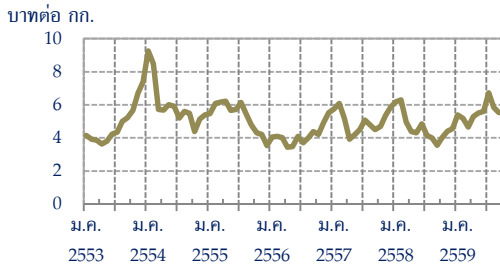
1.1 ไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ราคาผลปาล์มทะลาย เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.03 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 10.1 เช่นเดียวกับราคาน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 34.18 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 0.8 ตามสต็อกน้ำมันปาล์มที่ลดลง จากผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งใน ขณะที่ความต้องการใช้ในประเทศที่มีต่อเนื่อง ส่วนราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียอ่อนตัวลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 2.2 เป็นเฉลี่ยกิโลกรัมละ 22.67 บาท จากความต้องการใช้ของตลาดโลกที่ลดลงโดยเฉพาะจีนที่นำเข้าน้ำมันถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น (รูปที่ 8)

เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนราคาผลปาล์มทะลายและน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.4 และ 40.4 ตามลำดับ ส่วนราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 25.2 ตามผลผลิตที่ลดลง

รูปที่ 8

ราคาผลปาล์มทะเลที่โรงสกัดรับซื้อ

1.2 แนวโน้มราคาปาล์มน้ำมัน

ราคาปาล์มน้ำมันในไตรมาสที่ 4 คาดว่าจะอ่อนตัวลงแต่ไม่มาก เนื่องจากภาวะแล้งยาวนานในช่วงก่อนหน้าทำให้ผลผลิตปาล์มออกสู่ตลาดในปริมาณเพิ่มขึ้นไม่มาก

สำหรับราคาเฉลี่ยทั้งปียังทรงตัวระดับสูงในช่วง 5.50 - 6.00 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากผลผลิตปีนี้ลดลง ในขณะที่ความต้องการใช้ในประเทศเพื่อบริโภคและผลิตด้านพลังงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มลดลงจากปีก่อน

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ในประเทศ ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีจำนวน 438,334 ตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.5 เป็นผลจากความต้องการเพื่อบริโภค และใช้ในอุตสาหกรรม 249,107 ตัน ลดลงร้อยละ 16.4 จากที่ผู้บริโภคยังคงบริโภคน้ำมันถั่วเหลืองบรรจุขวดแทนเนื่องจากมีราคาที่ต่ำกว่า และความต้องการเพื่อผลิตไบโอดีเซล 189,226 ตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.8 อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ น้ำมันปาล์มเพียงพอต่อการบริโภค กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานได้ปรับลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล หรือ บี 100 จาก บี 7 เป็น บี 5 ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2559 และปรับลดอีกครั้งเป็น บี 3 ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2559 เป็นต้นไป

ความต้องการใช้ในต่างประเทศ ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 การนำเข้าน้ำมันปาล์มของอินเดียและจีนมีจำนวน 2,079,371 ตัน และ 1,355,318 ตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 19.1 และ 25.9 ตามลำดับเนื่องจากผลผลิตน้ำมันปาล์มลดลงจากภัยแล้ง ส่งผลให้จีนเพิ่มการนำเข้าน้ำมันถั่วเหลืองซึ่งราคายังต่ำอยู่มากขึ้นแทนการนำเข้าน้ำมันปาล์มเพื่อนำมาผลิตเป็นอาหารสัตว์

การส่งออก น้ำมันปาล์มทุกชนิดของไทย ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีจำนวน 11,186 ตัน คิดเป็นมูลค่า 437.04 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 21.7 เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มไทยสูงกว่าราคาตลาดโลก โดยเฉพาะมาเลเซียถึง 11.5 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้การส่งออกไม่สามารถแข่งขันได้

สำหรับมาเลเซีย การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีจำนวน 4.6 ล้านตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.1 จากความต้องการของตลาดหลัก ได้แก่ จีน และอินเดียลดลง

การผลิต ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ผลผลิตปาล์มน้ำมันของไทยที่ใช้ในการผลิตมีจำนวน 2.6 ล้านตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.1 จากปรากฏการณ์เอลนีโญก่อให้เกิดภาวะแห้งแล้งตั้งแต่ช่วงปลายปี 2558 เป็นต้นมา ทำให้เปอร์เซ็นต์การให้น้ำมันต่ำ ส่งผลให้ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบของไทยมีจำนวน 470,943 ตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.7

สำหรับมาเลเซีย ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีจำนวน 5.0 ล้านตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.1 จากภาวะแล้งที่ยาวนาน แต่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 19.0

ข้อมูล The Economist Intelligence Unit (EIU) เดือนกันยายน 2559 คาดการณ์ผลผลิต

น้ำมันปาล์มโลกปี 2559/60 มากกว่าการใช้ 1,150 พันตัน เนื่องจากผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบในแหล่งผลิตสำคัญของโลก ได้แก่ อินโดนีเซียและมาเลเซีย ที่มีอัตราการให้น้ำมันปาล์มปรับตัวดีขึ้นจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยมีปริมาณฝนกลับคืนสู่ภาวะปกติ ส่วนความต้องการใช้น้ำมันปาล์มโลกเพิ่มขึ้นตามการบริโภคน้ำมันปาล์มของตลาดหลัก โดยเฉพาะอินเดีย และอินโดนีเซีย

จากการที่ผลผลิตน้ำมันปาล์มโลกเพิ่มขึ้นมากกว่าการบริโภค ส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มโลกในปี 2559/60 และ 2560/61 เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6

ผลผลิตและการใช้น้ำมันปาล์มของโลก
(หน่วย: พันตัน)

	2556/57	2557/58	2558/59	2559/60
ผลผลิต	62,060	59,970	64,750	67,185
การใช้	60,470	61,390	63,600	65,550
ผลผลิตหักการใช้	1,590	-1,420	1,150	1,635
สต็อกปลายปี	11,701	10,281	11,431	13,066

ที่มา: The Economist Intelligence Unit, September 2016.

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2559 สต็อกน้ำมันปาล์มดิบของไทยมีจำนวน 229,411 ตัน (ตารางที่ 7) เพิ่มขึ้นจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 3.0 เนื่องจากความต้องการใช้บริโภคในประเทศลดลงประกอบกับการปรับลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล หรือ บี 100 จาก บี 7 เป็น บี 3 ทำให้ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบในสต็อกเพิ่มมากขึ้น

สำหรับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซีย ณ สิ้นเดือนกันยายน 2559 มีจำนวน 1.5 ล้านตันลดลงจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 12.8 ตามผลผลิตที่ลดลงจากผลกระทบของภัยแล้ง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7

บัญชีสมมูลน้ำมันปาล์มดิบของไทย
(หน่วย : พันตัน)

	ไตรมาส 2 2559	กรกฎาคม 2559	สิงหาคม 2559
1.สต็อกต้นงวด	190.0	222.8	217.2
ปริมาณผลปาล์มใช้ในการผลิต	3,161.9	805.6	876.2
2.ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ	504.7	144.6	163.8
3.นำเข้า	2.7	1.7	-
4.ใช้ในประเทศ	469.2	146.5	145.9
- บริโภค+อุตสาหกรรมอื่น	221.6	62.2	93.4
- ไบโอดีเซล	247.6	84.3	52.5
5.ส่งออก	10.4	5.4	5.7
6.สต็อกปลายงวด	222.8	217.2	229.4

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

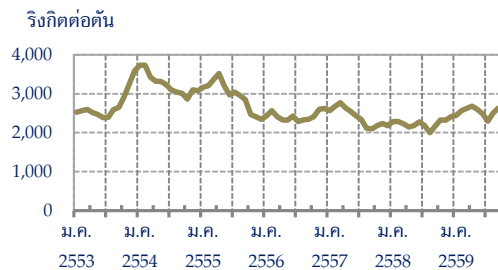
หมายเหตุ : 6 =1+2+3-4-5

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาน้ำมันปาล์มดิบมาเลเซียในตลาดล่วงหน้า (ส่งมอบล่วงหน้า 2 เดือน) ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 เฉลี่ยต้นละ 2,479.01 ริงกิต ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 4.3 เนื่องจากมาเลเซียได้เลื่อนการเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลในภาคการขนส่งจาก ปี 7 เป็น ปี 10 จากเดือนกรกฎาคมของปีนี้ เป็นไตรมาสแรก ของปี 2560 ประกอบกับการส่งออกน้ำมันไบโอดีเซลไปยังตลาดอียูได้รับผลกระทบจากอัตราภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด ทำให้ปริมาณการซื้อขายน้ำมันปาล์มดิบในตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีจำนวน 2,804,872 ตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวน 3,155,859 ตัน (รูปที่ 9)

รูปที่ 9

ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย (2 เดือน)

ที่มา: www.bursamalaysia.com

3. นโยบายและมาตรการ

สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ออกประกาศราคาแนะนำการซื้อขายปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มใหม่ โดยประกาศมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2559 เป็นระยะเวลา 30 วัน โดยกำหนดให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มทะลายและผลปาล์มร่วง ตามอัตราน้ำมันดังนี้

(1) อัตราน้ำมันร้อยละ 22 รับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 6.90 บาท

(2) อัตราน้ำมันร้อยละ 21 รับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 6.60 บาท

(3) อัตราน้ำมันร้อยละ 20 รับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 6.30 บาท

(4) อัตราน้ำมันร้อยละ 19 รับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 6.00 บาท

(5) อัตราน้ำมันร้อยละ 18 รับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 5.70 บาท

- กรณีอัตราน้ำมันสูงกว่าร้อยละ 22 ให้ปรับเพิ่มราคารับซื้อขึ้นไม่น้อยกว่ากิโลกรัมละ 30 สตางค์ ต่ออัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทุกร้อยละ 1

- ให้ผู้รับซื้อปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มทะลายและผลปาล์มร่วง ณ สถานที่รับซื้อให้ชัดเจน และผู้รับซื้อต้องรับซื้อให้ตรงกับราคาที่ได้แสดงไว้ หากฝ่าฝืนปรับไม่เกิน 10,000 บาท

- ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนว่ามีการรับซื้อต่ำกว่าราคาแนะนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

4.1 คณะอนุกรรมการปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบมีมติเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559 เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทุนการผลิตน้ำมันปาล์มที่สูงจากคุณภาพปาล์มที่มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันต่ำ (14-15%) และเพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถพัฒนาสู่อุตสาหกรรม

Oleo Chemical โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมโดยคณะกรรมการอุตสาหกรรมระดับจังหวัด ออกประกาศกำหนดเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์มขั้นต่ำ ให้โรงงานปาล์มน้ำมันแบบที่บทะลายสกัดเปียกด้วยไอน้ำ (โรงเกรด A) ต้องมีเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์มขั้นต่ำไม่ต่ำกว่า 18% และโรงงานปาล์มน้ำมันแบบรวมสกัดแห้ง (โรงเกรด B) ต้องมีเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์มขั้นต่ำไม่ต่ำกว่า 30% แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการระดับจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด และกรรมการสามารถพิจารณากำหนดเปอร์เซ็นต์น้ำมันแตกต่างกันตามสถานการณ์การผลิตและสภาพอากาศ รวมถึงกำหนดระยะเวลาในการออกประกาศต้องเปลี่ยนแปลงทุก 1 เดือน หรือ ทุก 3 - 6 เดือน ซึ่งขณะนี้เตรียมเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) เห็นชอบก่อนมีผลบังคับใช้ต่อไป

4.2 กรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงาน ได้ปรับลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล (บี 100) จาก บี 7 เป็น บี 5 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม และต่อมาได้ปรับลดครั้งที่ 2 จาก บี 5 เป็น บี 3 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 เพื่อเพิ่มสัดส่วนน้ำมันปาล์มให้เพียงพอต่อการบริโภคตามที่กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมาย อย่างไรก็ตาม ถ้าปริมาณน้ำมันปาล์มในสต็อกเพิ่มขึ้นกลับเข้าสู่ภาวะปกติที่ 2.5 แสนตัน ก็จะพิจารณาปรับเพิ่มสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลหรือบี 100 ใหม่

มันสำปะหลัง

Key Message

ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ราคาหัวมันสำปะหลังลดลงทั้งจากไตรมาสก่อนและจากระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากมันสำปะหลังมีเชื้อแป้งลดลง โดยเกษตรกรบางส่วนเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังไม่ครบอายุ หัวมันจึงมีขนาดเล็กและเชื้อแป้งต่ำ ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนจากผลกระทบภาวะภัยแล้ง สำหรับราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งภายในประเทศและราคาส่งออกปรับตัวลดลงทั้งจากไตรมาสก่อน และจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย และการเร่งระบายข้าวโพดที่อยู่ในสต็อกของรัฐบาลจีนเพื่อนำมาใช้แทนมันสำปะหลัง ในด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยในช่วง 8 เดือนแรกปีนี้ ปริมาณลดลงร้อยละ 14.0 จากระยะเดียวกันปีก่อน และในด้านมูลค่าลดลงร้อยละ 16.1 อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนสิงหาคมปีนี้เริ่มมีสัญญาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนก่อน และระยะเดียวกันปีก่อน โดยเฉพาะการส่งออกไปตลาดหลักของไทย ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ใต้หวัน มาเลเซีย และสหรัฐฯ สำหรับแนวโน้มการส่งออกทั้งปีคาดว่าปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจะปรับตัวลดลงจากปีก่อนร้อยละ 12.0

1. ภาวะราคามันสำปะหลัง

1.1 ไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ราคาหัวมันสดคละเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.26 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อน และระยะเดียวกันปีก่อน ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ซึ่งเป็นผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ของโลก และการระบายสต็อกข้าวโพดจากมาตรการอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศของจีน พร้อมกับการสิ้นสุดมาตรการที่เคยกำหนดให้มันสำปะหลังเป็นสินค้าสำคัญในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามลฑลงานทดแทนของจีน

ทั้งนี้ ปัจจุบันรัฐบาลจีนมีสต็อกข้าวโพดสูงถึง 150 ล้านตัน จึงเร่งระบายข้าวโพดให้กับผู้ประกอบการในประเทศ เช่น โรงงานแป้งข้าวโพด โรงงานแอลกอฮอล์/เอทานอล และโรงงานผลิตสุรา โดยรัฐบาลจีนจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกตันละ 350-400 หยวนต่อตัน จากราคาในตลาดปัจจุบันตันละ 1,600-1,700 หยวนต่อตัน จึงทำให้ผู้นำเข้าชะลอการสั่งซื้อโดยเฉพาะมันเส้น เพื่อรอคูทิศทางของราคา เพราะสถานการณ์ปัจจุบันตลาดเป็นของผู้ซื้อ ประกอบกับในระยะ 7 เดือนแรกของปีนี้ผู้ประกอบการเงินบางส่วนมีการนำเข้มันเส้นจากเวียดนาม และกัมพูชา เพราะเป็นมันเส้นสะอาด หรือมันเส้นสับด้วยมือ ซึ่งเป็นมันเส้นคุณภาพและราคาถูกกว่าไทย จนกระทั่งสิ้นไตรมาสที่ 3 จึงจะนำเข้าจากไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ปริมาณผลผลิตของพืชทดแทนทั้งข้าวโพด และธัญพืชของโลกในปีที่ผ่านมา มีผลผลิตออกมาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี อย่างไรก็ตาม จากราคาส่งออกที่ลดลงกว่าร้อยละ 17.6 ของมันเส้น และกว่าร้อยละ 21.5 ของแป้งมัน เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเข้า โดยเฉพาะจีนยังคงสัดส่วนผู้นำเข้ารายใหญ่สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทย

ราคาหัวมันสดคละของไทยเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2559 กิโลกรัมละ 1.26 บาท ลดลงร้อยละ 27.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน และลดลงร้อยละ 44.3 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ไตรมาส 3/2558 = 2.26 บาท) มันเส้นส่งมอบ ณ คลังสินค้าท่าเรือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 5.80 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 1.6 และเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนลดลงร้อยละ 20.8 (ไตรมาส 3/2558 = 7.32 บาท) ส่วนราคาแป้งมันตลาดกรุงเทพฯ กิโลกรัมละ 11.88 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 5.9 และร้อยละ 15.7 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ไตรมาส 3/2558 = 14.10 บาท)

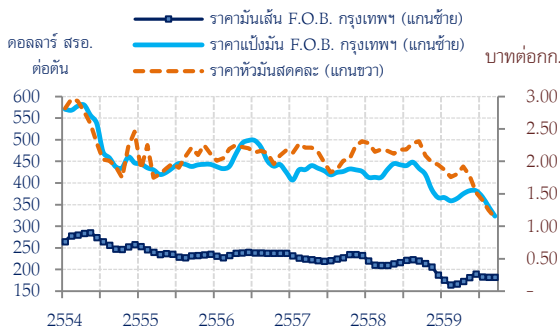
ราคาส่งออกมันเส้น (F.O.B. กรุงเทพฯ) เฉลี่ยตันละ 182.70 ดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 0.7 แต่ลดลงร้อยละ 17.6 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ไตรมาส 3/2558 = 221.67 ดอลลาร์ สรอ.) และแป้งมันเฉลี่ยตันละ 345.63 ดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 9.0 และลดลงร้อยละ 21.5 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกัน

ปีก่อน (ไตรมาส 3/2558 = 440.5 ดอลลาร์ สหรัฐ.) (รูปที่ 10)

รูปที่ 10

ราคาหัวมันสดคละ มั่นเส้น และแป้งมันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำหรับราคาหัวมันสดคละในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่เพาะปลูกและแหล่งผลิตมันสำปะหลังทั้งมันเส้น และแป้งมันรายใหญ่ของประเทศ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2559 มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.25 บาท ลดลงทั้งจากไตรมาสก่อน และจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 27.1 และร้อยละ 44.9 ตามลำดับ (ไตรมาส 3/2558 = 2.27 บาท) ตามทิศทางราคาของประเทศ เนื่องจากหัวมันสดส่วนใหญ่จะถูกส่งเข้าสู่โรงงานแป้งมัน เพราะผู้ประกอบการลานมันเส้นชะลอการรับซื้อ ตามทิศทางราคา และความต้องการใช้ในตลาดจีนเป็นสำคัญ

1.2 แนวโน้มราคามันสำปะหลัง

แนวโน้มในปี 2559 คาดว่าทั้งปีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละประมาณ 1.49 บาท ลดลงจากปีก่อนค่อนข้างมาก เนื่องจากคำสั่งซื้อลดลงมากจากต่างประเทศโดยเฉพาะจีน และเฉพาะไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.26 บาท ต่ำกว่าราคาที่คาดการณ์ไว้ที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.85 บาท จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน นโยบายการผลิตแอลกอฮอล์/เอทานอล และการระบายข้าวโพดของรัฐบาลจีน แม้จะมีการคาดการณ์ว่าความต้องการใช้มันสำปะหลังทั้งภายในประเทศและการส่งออกจะมีปริมาณรวมมากถึง 43.5 ล้านตันหัวมันสด (ตารางที่ 8) ขณะที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) พยากรณ์การผลิตมันสำปะหลังปี 2559 ว่าจะมีผลผลิตรวม 31.8 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.7

ตามสถานการณ์ภัยแล้ง ส่วนไตรมาสที่ 4 คาดว่าราคาเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 1.15 บาท

ตารางที่ 8

ตารางการใช้หัวมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ปี 2557/58

รายการ	ผลผลิตมันเส้นและมันอัดเม็ด/หัวมันสดที่ใช้	ผลผลิตแป้งมัน/หัวมันสดที่ใช้	เอทานอล
ส่งออก	8.0/18.00	4.0/16.40	-
ในประเทศ	0.4/0.90	1.5/6.15	-
รวม(=ต้น)	8.4/18.90	5.50/22.55	2.00
	43%	52%	5%
รวมการใช้หัวมันสำปะหลัง = 43.45 ล้านตัน			
หัวมันสดในประเทศ 33.6 + สต็อกและนำเข้า 9.85 ล้านตัน			

ที่มา : สรุปผลการสำรวจภาวะการผลิตมันสำปะหลังฤดูกาลผลิตปี 2558/59 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558 โดยคณะสำรวจซึ่งประกอบด้วย 4 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมันสำปะหลังและหน่วยงานภาครัฐ

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการ ในปีที่ผ่านมาปริมาณความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังลดลงทั้งภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ ตลาดสำคัญของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยเฉพาะมันเส้นตามแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพลังงานทดแทน ซึ่งแต่ละปีจีนจะนำเข้ามันเส้นกว่า 9 - 10 ล้านตัน แต่แผนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงเมื่อเข้าสู่ปี 2559 ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าของจีนลดลง นอกจากนี้ นโยบายอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศ และการระบายข้าวโพดในสต็อกของจีนที่มีอยู่กว่า 150 ล้านตัน รวมถึงการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน จะยังเป็นปัจจัยลบต่อราคาหัวมันสด และราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในปี 2559

การผลิต ช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตใหม่ปี 2558/59 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดว่ามีพื้นที่เพาะปลูกรวม 8.9 ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.7 ผลผลิตรวม 30.91 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 4.48 ผลผลิตต่อไร่

3.47 ตัน ลดลงร้อยละ 3.88 ในไตรมาสนี้มีหัวมันออกสู่ตลาด ประมาณ 2.31 ล้านตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 74.8 และร้อยละ 16.6 จากระยะเดียวกันปีก่อน สาเหตุที่ผลผลิตมันสำปะหลังในประเทศลดลงมาก เนื่องจากในช่วงต้นปี 2559 พื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่ประสบภัยแล้งและฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ส่งผลให้มันสำปะหลังลำต้นแคระแกรนและตายบางส่วน ประกอบกับขาดแคลนท่อนพันธุ์ที่จะปลูกใหม่ทดแทน

อย่างไรก็ดี หลังจากที่มีฝนตกช่วงปลายเดือนเมษายน ต้นมันสำปะหลังเริ่มฟื้นตัวได้ แต่ผลผลิตต่อไร่ลดต่ำลง ต่อมาในช่วงสิงหาคมถึงกันยายนมีฝนตกหนักในหลายพื้นที่ทำให้เกิดน้ำท่วมขังส่งผลให้หัวมันบางส่วนเน่าเสียหายเกษตรกรจึงเร่งขุดมาจำหน่าย ทำให้ราคาลดลง โดยปริมาณหัวมันสดที่ออกสู่ตลาดในไตรมาส 1 มี 17.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 จากระยะเดียวกันปีก่อน ในไตรมาส 2 มีการขุดหัวมันออกสู่ตลาด 9.16 ล้านตัน เพิ่มขึ้นถึง 2.4 เท่าหรือร้อยละ 143.6 จากไตรมาส 2 ปีก่อนที่มีหัวมันสดออกสู่ตลาดเพียง 3.76 ล้านตัน และในไตรมาส 3 มีการขุดหัวมันออกสู่ตลาด 2.31 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 16.6 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเกษตรกรเร่งขุดเพื่อนำออกสู่ตลาดในไตรมาส 2 เพิ่มขึ้นหลายเท่า เนื่องจากความกังวลเรื่องหัวมันเน่าจากปริมาณฝนที่มากจึงเร่งขุดมาจำหน่ายทั้งที่อายุหัวมันยังไม่โตเต็มที่ ทำให้เปอร์เซ็นต์แป้งต่ำและขายไม่ได้ราคา

การส่งออก ผลิตภัณ์มันสำปะหลังไทยในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2559 มีปริมาณทั้งสิ้น 7.0 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 14.0 จากระยะเดียวกันปีก่อน ในด้านมูลค่าการส่งออก 68,057.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.1 (ตารางที่ 9) คาดว่าปริมาณการส่งออกผลิตภัณ์มันสำปะหลังตลอดทั้งปี จะปรับตัวลดลงจากปีที่ผ่านมาประมาณร้อยละ 12 เนื่องจากความต้องการใช้มันสำปะหลังในตลาดจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักของไทยที่ปรับลดลงมาก โดยเฉพาะช่วงตั้งแต่ต้นปีถึงเดือนกรกฎาคมปีนี้ อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคมการส่งออกไปจีนเริ่มมีแนวโน้มดีขึ้นบ้าง เนื่องจากตลาดส่งออกของประเทศคู่แข่งสิ้นสุดฤดูกาลผลิตแล้ว (รูปที่ 11)

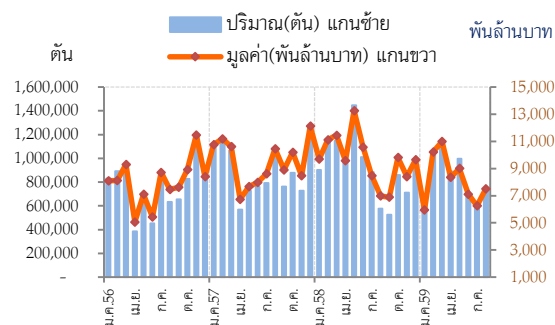
ตารางที่ 9

ปริมาณ และมูลค่าการส่งออกผลิตภัณ์มันสำปะหลัง				
	ปี 2559		% YOY	
	ปริมาณ (พันตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า
ม.ค.-ส.ค.	6,972.5	68,057.8	-14.0	-16.1
5 อันดับแรก ประเทศที่นำเข้าผลิตภัณ์มันสำปะหลัง ปี 2559 (ยอดสะสม ม.ค. - ส.ค.)				
1. จีน	5,262.2	40,218.2	-19.1	-25.3
2. อินโดนีเซีย	492.2	6,753.3	12.3	5.1
3. ญี่ปุ่น	312.7	5,910.3	2.8	-2.3
4. ไต้หวัน	215.5	3,026.3	2.3	-2.7
5. มาเลเซีย	194.6	2,750.3	-1.8	-7.2

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ 11

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณ์มันสำปะหลัง

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำหรับสาเหตุที่จีนลดการนำเข้ามันเส้นจากไทยในช่วงดังกล่าวเนื่องจากเศรษฐกิจจีนชะลอตัว และมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการผลิตที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมถึงผู้นำเข้ามันเส้นบางส่วนของบริษัทจีนมีการนำเข้าจากประเทศอื่นที่มีราคาต่ำกว่าไทยทดแทน นอกจากนี้ในปี 2558 จีนเริ่มเข้มงวดการใช้มาตรฐานการนำเข้าสินค้า โดยสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรค General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine หรือ AQSIQ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยสินค้าเกษตรและอาหารที่นำเข้า กระบวนการผลิตทุกขั้นตอนต้องได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงไร่รา ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงทั้งด้านต้นทุน และต้องใช้เวลามากขึ้นในการส่งออกผลิตภัณ์มันสำปะหลังของไทยที่ส่งไปจีน โดยเฉพาะผลิตภัณ์มันเส้นที่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 99.97 ของการส่งออกมันเส้นของไทย

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

มาตรการของภาครัฐในช่วงไตรมาส 3 ปี 2559

แนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี 2559/60 (มติ ครม. 30 ส.ค. 59) เป็นเงินกู้ผ่าน ธ.ก.ส. 4,800 ล้านบาท ซึ่งประกอบไปด้วย

2.2.1 โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2559/60 เป้าหมาย 3.1 แสนราย รวมเป็นเงิน 372 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ 1 ม.ค. 59 - 30 ก.ย. 59 (ระยะเวลาลดดอกเบี้ยไม่เกิน 6 เดือน 1 เม.ย. 59 - 30 มิ.ย. 60)

2.2.2 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด ปี 2559/60 วงเงินสินเชื่อ 2,300 ล้านบาท รายละเอียด 2.3 แสนบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี เป้าหมาย 1 หมื่นราย รัฐบาลชดเชย 102 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ 1 ธ.ค. 59 - 31 ธ.ค. 62 (ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ 1 ธ.ค. 59 - 30 พ.ย. 60)

2.2.3 โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและแปรรูปมันสำปะหลัง ปี 2559/60 สนับสนุนสินเชื่อเพื่อการลงทุนแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร วงเงินสินเชื่อ 1,000 ล้านบาท เกษตรกรรายละเอียดไม่เกิน 1 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน รายละเอียดไม่เกิน 20 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 2 ปี รัฐบาลชดเชย 60 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ 1 ธ.ค. 59 - 31 ธ.ค. 62 (ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ 1 ธ.ค. 59 - 30 พ.ย. 60)

2.2.4 โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี 2559/60 สนับสนุนสินเชื่อให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรับซื้อหัวมันสด มันเส้น และแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังวงเงินสินเชื่อ 1,500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี รัฐบาลชดเชย 33 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ 1 ธ.ค. 59 - 31 ก.ค. 61 (ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ 1 ธ.ค. 59 - 30 มิ.ย. 60)

2.2.5 โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (มติ ครม. 30 ส.ค. 59) เงินให้กู้ผ่าน ธ.ก.ส. 3,250 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ

จำนวน 650 แปลง (ข้าว 426 แปลง พืชไร่ 110 แปลง ผลไม้ และพืชอื่น ๆ 69 แปลง ปศุสัตว์ 25 แปลง และประมง 20 แปลง) ระยะเวลา 3 ปี รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. 228 ล้านบาท

มาตรการที่ออกมามีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ราคาหัวมันสำปะหลังสูงขึ้น และช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่สามารถช่วยให้ราคาหัวมันสูงขึ้นได้ และปัญหาโดยรวมยังไม่สามารถแก้ได้ทั้งหมด ดังนั้น รัฐบาลควรมีมาตรการเพิ่มเติมในระยะกลางและระยะยาว เช่น มาตรการลดการพึ่งพาส่งออกและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยหันมาส่งเสริมและสนับสนุนการใช้มันสำปะหลังหรือพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศให้มากขึ้น ด้วยการออกมาตรการเสริมในด้านต่างๆ เช่น

- ส่งเสริมการใช้มันสำปะหลังในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งราคาที่เหมาะสมกับทุกฝ่าย ทั้งผู้ปลูก และผู้ผลิตอาหารสัตว์ ตลอดจนราคาอาหารสัตว์ที่ขายให้ผู้เลี้ยงควรมีราคาเหมาะสม เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย
- ส่งเสริมให้นำมันเส้นส่วนหนึ่งไปผลิตเอทานอลในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการใช้มันในประเทศให้มากขึ้น
- ทำการตลาดเชิงรุกเพื่อเพิ่มความต้องการซื้อ หรืออุปสงค์ของผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลังในประเทศให้มากขึ้น
- ควรส่งเสริมให้บริษัทในไทยมีการพัฒนาการวิจัยแปรรูปที่เป็นนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยี หรือ Knowhow จากต่างประเทศ

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดการณ์ว่าผลผลิตฤดูการผลิตใหม่ปี 2558/59 จะมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 8.9 ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.4 และผลผลิตรวม 31.8 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 1.7 อย่างไรก็ตาม ช่วงต้นฤดูเพาะปลูกในหลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ต้องปลูกใหม่ในช่วงต้นฤดูฝนในปีที่ผ่านมา

ซึ่งจะทำให้ผลผลิตบางส่วนออกล่าช้าไปกว่าเดิม และยังมี การแพร่ระบาดของเพลี้ยแป้ง เชื้อราที่ทำให้เกิดโรครากเน่า ในหลายจังหวัด ประกอบกับเกิดสถานการณ์ภัยแล้งที่ ก่อนข้างรุนแรงในช่วงไตรมาสที่ 1-2 ซึ่งอาจทำให้มีผลผลิต มັນสำปะหลังต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้

ประเด็นอื่นที่น่าสนใจ

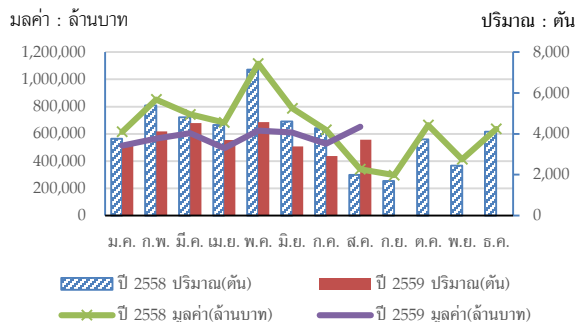
เศรษฐกิจการเงินโลกที่ยังคงมีความผันผวนและ เปราะบาง รวมถึงการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ทำให้ ธนาคารกลางจีนประกาศลดค่าเงินหยวนลงครั้งแรกเมื่อ วันที่ 11 สิงหาคม 2558 และอีกหลายครั้งในเวลาต่อมา ส่งผลให้ผู้นำเข้าผลิตภัณฑื้ำมันสำปะหลังของจีนชะลอการ นำเข้ามาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยลบอื่นๆ ที่ ส่งผลกระทบต่อราคาและปริมาณการสั่งซื้อผลิตภัณฑืน้ำมัน สำปะหลังของไทย ดังนี้

1. รัฐบาลจีนเริ่มการระบายข้าวโพดในสต็อกที่เกิด จากมาตรการจ่ายเงินอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศที่มี กว่า 150 ล้านตัน ให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศ เช่น โรงงานแปรรูปข้าวโพด หรือโรงงานแอลกอฮอล์/เอทานอล โดยรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกตันละ 350-400 หยวนต่อตัน จากราคาในตลาดปัจจุบันตันละ 1,600-1,700 หยวนต่อตัน
2. แผนพัฒนาพลังงานทดแทนโดยใช้มันเส้นเป็น วัตถุดิบสำคัญของจีนสิ้นสุดลงเมื่อสิ้นปี 2558 ประกอบกับ ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังอยู่ในระดับต่ำ
3. ปัจจุบันจีนมีการนำเข้าเอทานอลจากประเทศ บราซิลเพิ่มมากขึ้น ตามข้อตกลงการค้าต่างตอบแทนที่ทำ ขึ้นเมื่อปี 2557
4. ปริมาณผลผลิตข้าวโพดภายในประเทศจีนปีนี้อยู่ ในเกณฑ์ค่อนข้างดีที่ประมาณ 250 ล้านตัน ซึ่งทำให้ราคา ลดลงจากปีก่อน ส่งผลให้มีการนำผลผลิตข้าวโพดไปใช้ แทนผลผลิตจากมันสำปะหลัง
5. ในครึ่งปีแรกจีนหันไปนำเข้าผลิตภัณฑืมัน สำปะหลังจากประเทศอื่น เช่น เวียดนาม และกัมพูชา เนื่องจากมีคุณภาพดีและต้นทุนที่ถูกกว่าไทย
6. จีนนำมาตราการ AQSIQ มาใช้ควบคุมการ นำเข้าผลิตภัณฑืมันสำปะหลังจากไทย ซึ่งผลิตภัณฑืที่จะ

ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือมันเส้นส่งออก โดยในปี 2558 ไทยส่งออกผลิตภัณฑืมันเส้นไปจีนคิดเป็นร้อยละ 99.97 ของการส่งออกมันเส้นทั้งหมด (รูปที่ 12)

รูปที่ 12

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมันเส้นไปจีน

ที่มา: ประมวลผลโดย ธพท.สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อ้อยและน้ำตาล

Key Message

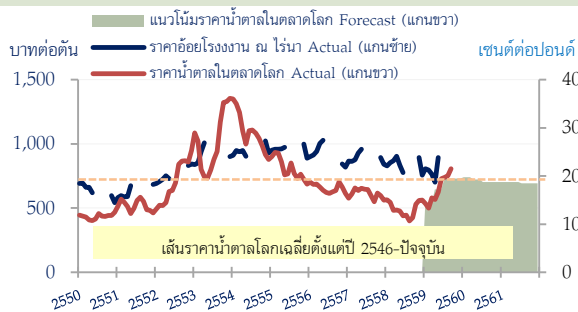
ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์กเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งจากไตรมาสก่อนและระยะเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตปรับลดลง สำหรับแนวโน้มราคาน้ำตาลโลกไตรมาสที่ 4 ปี 2559 คาดว่ายังคงปรับเพิ่มขึ้น จากความต้องการที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการนำสต็อกน้ำตาลมาใช้

1.1 ราคาไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์ก เฉลี่ยที่ 20.40 เซนต์ต่อปอนด์ เพิ่มขึ้นทั้งจากไตรมาสก่อนและระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 19.4 และ 80.7 ตามลำดับ (รูปที่ 13) ตามความต้องการน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตน้ำตาลค่อนข้างตึงตัว ทำให้กลุ่มกองทุนเข้ามาซื้อสัญญาล่วงหน้าเพื่อรอขายทำกำไร

รูปที่ 13

ราคาอ้อยและน้ำตาลทราย

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) และ EIU

1.2 แนวโน้มราคาน้ำตาล

ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกปี 2559 โดยเฉลี่ย คาดว่าอยู่ระหว่าง 17.50-18.50 เซนต์ต่อปอนด์ เนื่องจากอุปทานน้ำตาลขยายตัวน้อยกว่าอุปสงค์ โดยเฉพาะอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำตาลรายใหญ่อันดับ 2 ของโลกรองจากบราซิล มีผลผลิตลดลงจากปัญหาภัยแล้งในปีที่ผ่านมา ทำ

ให้ต้องนำเข้าน้ำตาลจากต่างประเทศ ทั้งนี้ EIU ได้ประมาณราคาน้ำตาลเฉลี่ยปี 2559 อยู่ที่ 17.62 เซนต์ต่อปอนด์ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10

แนวโน้มราคาน้ำตาลโลก	หน่วย : เซนต์ต่อปอนด์				
	2556	2557	2558	2559	2560
เฉลี่ย	17.68	17.01	13.43	17.62	19.13
% YoY	-18.2%	-3.8%	-21.0%	31.2%	8.5%

ที่มา : World commodity forecasts: feedstuffs and beverages, October 2016, The Economist Intelligence Unit Limited 2016 และประมาณการโดย ธปท.สกอ.

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการบริโภคน้ำตาลโลกโดยรวมในปี 2558/59 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.1 (ตารางที่ 11) โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องดื่มอัดลม อุตสาหกรรมเครื่องดื่มกาแฟ และอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ เป็นต้น

ตารางที่ 11

อุปสงค์และอุปทานน้ำตาลโลก	หน่วย: ล้านตัน			
	2556/57	2557/58	2558/59	2559/60
ผลผลิต	170.9	172.1	166.7	168.0
บริโภค	166.6	168.0	171.5	174.8
Balance	4.3	4.1	-4.8	-6.8
Closing stocks	84.5	88.3	83.0	80.4

ที่มา: ISO, USDA, The Economist Intelligence Unit adjusted and revised data from EIU October 2016

ความต้องการใช้น้ำตาลในประเทศของไทย เดือนมกราคม-สิงหาคม 2559 รวม 1.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 6.3 โดยเป็นการจำหน่ายให้ภาคอุตสาหกรรม 0.8 ล้านตัน และให้ผู้บริโภคทั่วไป 0.9 ล้านตัน

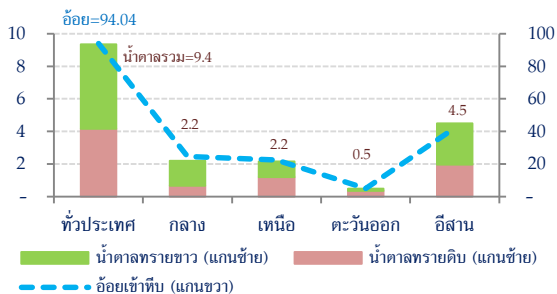
การผลิต คาดการณ์ปริมาณผลผลิตน้ำตาลโลกปี 2558/59 อยู่ที่ 166.7 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับปี 2557/58 ที่ผลิตได้ 172.1 ล้านตัน โดยเฉพาะอินเดียที่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากปัญหาภัยแล้งในปีที่ผ่านมา และปีนี้ปริมาณฝนตกน้อย ทำให้ต้องเลื่อนฤดูการเปิดหีบอ้อยปีการ

ผลิต 2559/2560 ไปอีก 2 เดือน จากปกติที่เปิดหีบในเดือนตุลาคมเป็นต้นเดือนธันวาคม 2559 ขณะที่บราซิลประสบปัญหาการตัดอ้อยเข้าสู่โรงงาน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปริมาณฝนตกอย่างต่อเนื่อง สำหรับการเปิดหีบอ้อยและการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นของปีการผลิต 2559/2560 รวมทั้งราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของปีการผลิต 2558/2559 ของประเทศไทย อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ผลผลิตน้ำตาลทรายของไทยปี 2558/59 (ตั้งแต่ 30 พ.ย. 58 – 30 ก.ย. 59) ปริมาณการผลิตน้ำตาลทรายขาว 5.2 ล้านตัน คงเหลือน้ำตาลทรายดิบ 4.2 ล้านตัน สำหรับปริมาณน้ำตาลเพื่อใช้ภายในประเทศในโควตา ก. 2.6 ล้านตัน มีปริมาณการจำหน่าย 2.1 ล้านตัน ขณะที่น้ำตาลเพื่อส่งออกในโควตา ข. และโควตา ค. รวม 7.2 ล้านตัน มีปริมาณการส่งออก 5.5 ล้านตัน (รูปที่ 14)

รูปที่ 14

สรุปภาพผลผลิตรวมอ้อยและน้ำตาล ปีการผลิต 2558/59
25 พ.ย.58 – 30 ก.ย.59 (หน่วย : ล้านตัน)

ที่มา: Sugarzone.in.th

การส่งออกน้ำตาลสะสมของไทยไตรมาส 3 ปี 2559 มีปริมาณ 5.5 ล้านตัน มูลค่ารวม 69,323.81 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 8.2 และ 1.3 ตามลำดับ ส่วนการส่งออกเฉพาะไตรมาส 3 ปี 2559 มีปริมาณ 1.4 ล้านตัน มูลค่า 18,869.58 ล้านบาท เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนลดลงเช่นกัน โดยปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 39.6 และ 29.3 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลจากประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย เช่น จีน บังคลาเทศ มาเลเซียและอินโดนีเซีย ลดการนำเข้าจากไทย แล้วนำเข้าน้ำตาลจากบราซิลเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศที่นำเข้า

น้ำตาลจากไทยสูงสุด 5 อันดับแรกปีนี้ คือ อินโดนีเซีย เมียนมา กัมพูชา ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ (ตารางที่ 12) ทั้งนี้ในไตรมาส 3 ปี 2559 ตลาดเอเชียที่มีการนำเข้าน้ำตาลจากบราซิลในระดับสูง ได้แก่ อินเดีย จีน บังคลาเทศ มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย และอินโดนีเซีย โดยมีปริมาณรวม 8.0 ล้านตัน

ตารางที่ 12

การส่งออกน้ำตาลของไทย 5 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก		%การเปลี่ยนแปลง	
		ยอดสะสม Q3/59	ยอด Q3/59	MoM	YoY
1	อินโดนีเซีย	25,405.8	7,432.0	-17.1	66.8
2	เมียนมา	7,772.0	2,048.8	-19.6	-49.0
3	กัมพูชา	8,079.9	1,979.8	-28.3	21.2
4	ญี่ปุ่น	5,107.7	1,698.0	-20.1	61.6
5	ฟิลิปปินส์	4,152.2	695.7	-64.8	185.2

ที่มา: Thai Sugar Millers Corporation Limited

2.2 ปัจจัยระยะสั้น

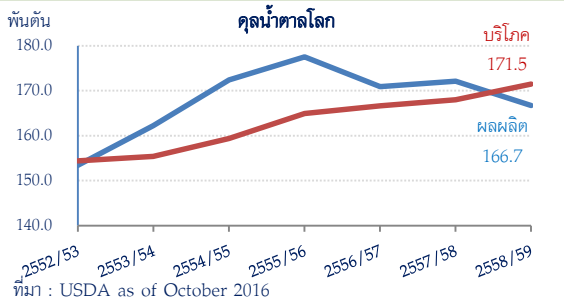
สภาพภูมิอากาศ อินเดียประสบกับปัญหาปริมาณฝนตกน้อยในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้การตัดอ้อยเข้าโรงงานในฤดูการหีบ 2559/2560 เลื่อนออกไป เป็นต้นเดือนธันวาคม 2559 จากปกติที่ทุกปีต้องตัดอ้อยเข้าโรงงานในช่วงต้นเดือนตุลาคม สำหรับบราซิลได้รับผลกระทบจากปริมาณฝนที่ตกมากกว่าปกติ ส่งผลให้ประสบปัญหาการตัดอ้อยเข้าสู่โรงงาน

2.3 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ดุลน้ำตาลในตลาดโลกปี 2558/59 จะปรับลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการผลิตน้ำตาลมีปริมาณต่ำกว่าความต้องการ จึงทำให้มีการนำสต็อกน้ำตาลมาใช้ โดยคาดว่าจะมีน้ำตาลส่วนขาด (Deficit) อยู่ที่ 4.8 ล้านตัน และปี 2559/60 ดุลน้ำตาลโลกอาจขาดดุลเพิ่มขึ้นเป็น 6.8 ล้านตัน ตามผลผลิตที่ปรับลดลง (รูปที่ 15)

รูปที่ 15

คุณน้ำตาลโลก (หน่วย : ล้านตัน raw value)

ราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กหมายเลข 11
(หน่วย : เซนต์ต่อปอนด์)

เดือนที่กำหนดราคา	สูงสุด	ต่ำสุด	ปิด	เปลี่ยนแปลง
มีนาคม 2560	23.40	23.00	23.29	0.69%
พฤษภาคม 2560	22.60	22.26	22.49	0.54%
กรกฎาคม 2560	21.83	21.52	21.73	0.51%

ที่มา: FT Commodities & Agriculture (As end of Oct ,12)

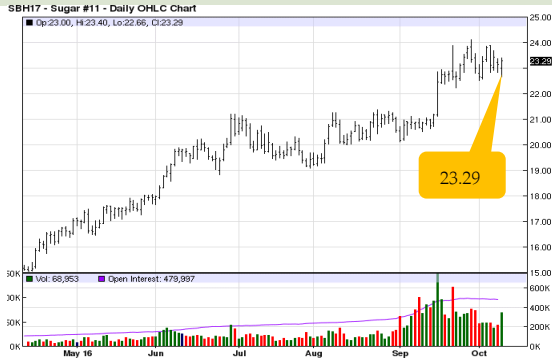
2.4 ปัจจัยระยะยาว

การปรับแผนโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ เช่น การแก้ไขพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายรวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้องกับพันธกรณีและความตกลงขององค์การการค้าโลก (WTO) การกำหนดต้นทุนมาตรฐานการผลิตอ้อยและน้ำตาลทราย การรักษาเสถียรภาพกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย รวมถึงการจัดตั้งสถาบันวิจัยอ้อยและน้ำตาลทราย คาดว่าจะเริ่มนำมาใช้ในปี 2560

ราคาน้ำตาลทรายดิบ (Sugar#11) ในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ล่วงหน้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้น ขณะที่ปริมาณการผลิตลดลง ส่งผลให้คุณ้ำตาลขาดดุล โดยนักเก็งกำไรจากกลุ่มกองทุนต่างๆ ทำสัญญาซื้อล่วงหน้า เพื่อรอขายทำกำไร ส่งผลให้ราคาส่งมอบน้ำตาลทรายดิบ No.11 เดือนมีนาคม 2560 ในตลาดล่วงหน้านิวยอร์ก มาอยู่ที่ 23.29 เซนต์ต่อปอนด์ (รูปที่ 16)

รูปที่ 16

ราคาน้ำตาลทรายซื้อขายล่วงหน้าตลาดนิวยอร์ก No.11 March 2017 (SBH 17)

กุ้งขาว

Key Message

ราคากุ้งขาวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามความต้องการใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกตามคำสั่งซื้อที่มีเพิ่มขึ้น จากผลผลิตของไทยที่มากขึ้นประกอบกับผลผลิตของตลาดคู่แข่งลดลงจากปัญหาโรคระบาด ทำให้ตลาดต่างประเทศหันมาซื้อจากไทยเพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มราคากุ้งขาว ไตรมาสที่ 4 ปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 158 - 168 บาทต่อกิโลกรัม ชะลอลงตามอุปทานกุ้งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม ราคาเฉลี่ยทั้งปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 165 - 175 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากผลผลิตยังมีน้อยกว่าความต้องการ

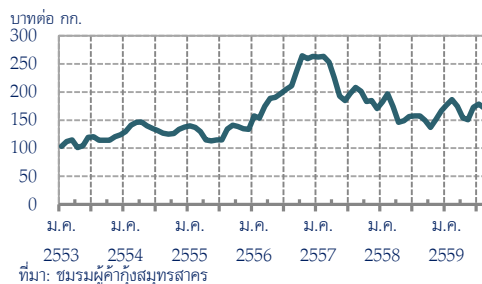
1. ภาวะราคากุ้งขาว

1.1 ไตรมาสที่ 3 ปี 2559

ราคากุ้งขาว เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยราคากุ้งขาวขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 173.25 บาท เพิ่มขึ้นจาก 159.17 บาท ในไตรมาสก่อนหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 เนื่องจากความต้องการใช้วัตถุดิบในการผลิตเพื่อการส่งออกตามคำสั่งซื้อที่มีเพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่มากขึ้น เนื่องจากประเทศผู้ผลิตรายอื่นผลผลิตลดลง ได้แก่ อินเดียที่ประสบปัญหาน้ำท่วม และโรคระบาดทำให้ผู้ซื้อต่างประเทศหันมาซื้อกุ้งขาวจากไทยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้เพาะเลี้ยงกุ้งขาวของไทยก็มีความระมัดระวังในการเลี้ยง จากปัญหาโรคระบาด ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้ยังมีจำนวนไม่มากเกินความต้องการ ส่งผลให้ราคากุ้งปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 12.0 (รูปที่ 17)

รูปที่ 17

ราคากุ้งขาวไทย ขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม

1.2 แนวโน้มราคากุ้งขาว

คาดว่าไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ราคากุ้งขาวไทยขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัมอยู่ในช่วง 158 - 168 บาทต่อกิโลกรัม ชะลอลง เนื่องจากผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปัญหาโรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome : EMS) ของไทย คลี่คลาย อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคากุ้งขาวเฉลี่ยทั้งปี 2559 อยู่ในช่วง 165 - 175 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ความต้องการใช้

ตลาดสหรัฐอเมริกา จากข้อมูล INFOFISH Trade News เดือนกันยายน 2559 ความต้องการบริโภคในช่วงฤดูร้อนนี้ปรับตัวดีขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงทำให้มีรายได้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การเดินทางท่องเที่ยว และรับประทานอาหารนอกบ้าน อย่างไรก็ตาม คาดว่าความต้องการบริโภคกุ้งจะเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่

จากรายงานของ National Marine Fisheries Service of United States พบว่า ปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกาเดือนกรกฎาคม 2559 เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนและเดือนเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.3 และ 10.8 ตามลำดับ โดยมีการนำเข้ากุ้งเพิ่มขึ้นจากตลาดสำคัญ ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย และไทย ร้อยละ 19.6 41.1 และ 38.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13

ปริมาณการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา

(หน่วย: ตัน)

ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 1		% YoY	2559 ก.ค.	% MoM	% YoY
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2				
อินเดีย	27,200	26,771	-1.6	13,914	35.6	19.6
อินโดนีเซีย	27,355	31,104	13.7	12,995	18.4	41.1
เอกวาดอร์	18,383	18,794	2.2	6,430	-7.1	-30.7
ไทย	17,298	16,248	-6.1	7,344	26.7	38.8
เวียดนาม	13,678	13,683	0.0	4,051	-10.0	-0.3
จีน	7,060	8,347	18.2	2,441	-19.3	23.9
เม็กซิโก	8,561	2,618	-69.4	769	237.3	-17.2
มาเลเซีย	96	77	-19.8	14	-41.7	-98.4
อื่นๆ	15,194	11,980	-21.2	4,905	8.8	10.2
รวม	134,825	129,622	-0.1	52,863	14.3	10.8

ที่มา: National Marine Fisheries Service of United States (US NMFS).

ด้านการนำเข้ากุ้งแยกรายผลิตภัณฑ์ในตลาดสหรัฐอเมริกาช่วงครึ่งแรก ปี 2559 (ม.ค. - มิ.ย.) ลดลงเล็กน้อยร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน โดยลดลงเกือบทุกผลิตภัณฑ์ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจและความไม่แน่นอนในปัญหาเศรษฐกิจโลก ประกอบกับราคากุ้งปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ผู้ซื้อชะงักมากขึ้น ยกเว้นกุ้งปอกเปลือกแช่แข็งที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14

การนำเข้าแยกรายผลิตภัณฑ์กุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา

(หน่วย : ตัน)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม - มิถุนายน		
	2558	2559	%Yo
กุ้งมีเปลือกแช่แข็ง (Shell-on,frozen)	103,95	97,995	-5.7
กุ้งปอกเปลือกแช่แข็ง (Peeled-raw,frozen)	103,34	109,25	5.7
กุ้งแปรรูปอื่นๆ (Other preparation, frozen)	32,738	32,245	-1.5
กุ้งชุบขนมปังแช่แข็ง (Breaded, frozen)	23,363	20,574	-
กุ้งอื่น ๆ	5,003	4,374	-
กุ้งรวม	268,40	264,44	-1.5

ที่มา: National Marine Fisheries Service of United States (US NMFS)

ในไตรมาสนี้มีการนำเข้าจากตลาดสำคัญที่เพิ่มขึ้นได้แก่ อินเดีย เวียดนาม และไทย ร้อยละ 28.0 16.5 และ 8.9 ตามลำดับ

ตลาดญี่ปุ่น เดือนกันยายน 2559 ความต้องการบริโภคกุ้งเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากค่าเงินเยนที่แข็งค่า ทำให้ในช่วงเทศกาลฤดูใบไม้ร่วง มีความต้องการบริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยมีกิจกรรมสนับสนุน เช่น เทศกาล และกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

จากข้อมูลใน INFOFISH Trade News พบว่าเดือนกรกฎาคม 2559 ญี่ปุ่นมีปริมาณนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนร้อยละ 15.6 แต่เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนลดลงร้อยละ 10.0 โดยนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งเกือบทุกตลาด ยกเว้นตลาดอินเดียและอาร์เจนตินา ซึ่งมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 และ 8.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15

ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น

(หน่วย: ตัน)

ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 1		% YoY	2559 ก.ค.	% MoM	% YoY
	ปี 2558	ปี 2559				
อินเดีย	6,184	5,296	-14.4	3,201	49.6	1.0
เวียดนาม	5,447	6,767	24.2	2,302	-0.8	-20.2
อินโดนีเซีย	5,741	6,537	13.9	2,048	-1.9	-23.8
อาร์เจนตินา	2,867	2,459	-14.2	1,194	91.3	8.4
ไทย	2,657	2,738	3.0	1,035	11.7	-11.7
จีน	1,708	1,696	-0.7	556	-1.4	-14.6
อื่นๆ	7,683	7,988	4.0	2,585	2.7	-4.1
รวม	32,286	33,480	3.7	12,921	15.6	-10.0

ที่มา: INFOFISH Trade News, No.16/2016

อย่างไรก็ตาม การนำเข้ากุ้งแยกรายผลิตภัณฑ์ในตลาดญี่ปุ่น ช่วงครึ่งแรกปี 2559 (ม.ค. - มิ.ย.) มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 จากระยะเดียวกันปีก่อน และเมื่อพิจารณาการนำเข้ากุ้งแยกรายผลิตภัณฑ์ในตลาดญี่ปุ่นพบว่า มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นเกือบทุกผลิตภัณฑ์ ยกเว้นกุ้งแปรรูป ลดลงร้อยละ 3.0 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16

ปริมาณการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) แยกรายผลิตภัณฑ์ ในตลาดญี่ปุ่น (หน่วย: ตัน)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม - มิถุนายน		
	2558	2559	%YoY
กุ้งสดแช่แข็ง (Raw Frozen)	59,681	65,768	10.2
กุ้งแห้ง/หมักเกลือ/ในน้ำเกลือ (Dried/salted/in brine)	441	539	22.2
กุ้งสุกรมควัน (Cooked & smoked)	91	103	13.2
กุ้งสุกแช่แข็ง (Cooked, frozen)	8,537	8,666	1.5
กุ้งแปรรูป (Prepared/proserved)	16,908	16,403	-3.0
ซูชิ (Sushi with rice)	1,168	1,244	6.5
อื่น ๆ	49	123	151.0
กุ้งรวม	86,875	92,846	6.9

ที่มา: Japan Customs from INFOFISH Trade News, No.15/2016

สำหรับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปของไทย ในไตรมาส 3 ปี 2559 มีปริมาณการส่งออก รวม 50,749 ตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออกรวม 16,966 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 24.6 และ 25.4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในด้านปริมาณจะเห็นว่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในตลาดสำคัญทุกตลาด อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และแคนาดา (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17

การส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปของไทย (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 3/59		%YoY	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	20,726	7,775	19.6	27.8
ญี่ปุ่น	9,933	3,618	3.2	10.2
สหภาพยุโรป	2,314	847	3.3	-1.6
แคนาดา	3,676	1,209	72.1	59.9
ออสเตรเลีย	1,925	712	39.1	53.1
เวียดนาม	2,315	633	80.5	80.3
จีน	1,854	560	31.0	6.3
ตลาดอื่น ๆ	8,005	1,613	50.7	33.3
รวม	50,749	16,966	24.6	25.4

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย ธนากรแห่งประเทศไทย

2.2 การผลิต จากข้อมูลกรมประมงผลผลิต กุ้งขาว ไตรมาสที่ 3 ปี 2559 ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 16.5 เนื่องจากการแก้ไขปัญหาโรคตายด่วนได้คลี่คลายและมีทิศทางดีขึ้น โดยเกษตรกรได้ปรับวิธีการเลี้ยง และการจัดการที่ดีขึ้น ทำให้กุ้งมีอัตราการรอดและได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคใต้เพิ่มขึ้นมากร้อยละ 23.1 รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออก เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3 อย่างไรก็ตาม ภาคกลางผลผลิตลดลงร้อยละ 11.4

3. มาตรการทางภาครัฐ

3.1 รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม นายศักดิ์ดา พันธก์กล้า ได้เปิดเผยว่า กระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายให้ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ประกอบการที่ละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) โรงงาน พ.ศ. 2535 อย่างเคร่งครัด โดยกระทรวงได้จัดตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมาย” ให้ดำเนินการตรวจสอบดูแลโรงงานและสถานประกอบการที่มีความเกี่ยวเนื่องกับการประมง ได้แก่ โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ และโรงงานท่องเที่ยว เพื่อรองรับและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการค้ำมนุษย์และการประมงของไทย หากตรวจพบการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 จะต้องได้รับโทษทางกฎหมายโดยไม่มีข้อยกเว้น

3.2 กรมประมง ประกาศให้เจ้าของเรือประมงพาณิชย์ ที่มีขนาดตั้งแต่ 30 ตันกรอสขึ้นไป หรือเจ้าของเรือประมงพาณิชย์ ที่มีขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอสขึ้นไปที่ใช้เครื่องมือทำการประมงประเภทวนลาก อวนล้อมจับ และอวนครอบปลาตะกั้ง ที่มีคนต่างด้าวทำงานในเรือประมง ต้องมายื่นคำขอรับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว (Seaman Book) ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออกเรือประมง (Port In, Port Out หรือ PIPO) ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2559 เป็นต้นไป เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 โดยผู้ที่ยื่นคำขอก่อนวันที่ 15 ตุลาคม 2559 จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม โดยกรมประมงจะงดเว้นค่าธรรมเนียมให้ร้อยละ 100 บาท หากตรวจ

พบว่าไม่มีหนังสือคนประจำเรือ จะมีโทษปรับ 4 – 8 แสนบาท ต่อคนต่อเรือ

4. มาตรการทางการค้า

เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2559 น.ส.ประนิตา เกิดพิกุล ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครชิคาโก สหรัฐอเมริกา เปิดเผยว่า ปลายปี 2559 องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (Food and Drug Administration หรือ FDA) จะออกกฎหมายใหม่ Food Safety Modernization ACT เพื่อควบคุมและป้องกัน

ความปลอดภัยอาหารคนและสัตว์ ควบคุมผักผลไม้สด กำหนดโปรแกรมตรวจสอบผู้ผลิตและส่งออกในต่างประเทศ และผู้ขายวัตถุดิบ โดย FDA กำหนดให้ผู้ผลิตและส่งออกอาหารไปสหรัฐอเมริกา ต้องจดทะเบียนโรงงานกับ FDA และต้องต่ออายุทะเบียนทุก 2 ปี ตัวสินค้าต้องบรรจุแบบปิดผนึกแน่นไม่ให้อากาศเข้า (Air tight) เช่น เครื่องกระป๋อง ต้องจดทะเบียน Food Canning Establishment และกำหนดให้ฉลากสินค้า ต้องมี 3 ข้อมูลสำคัญ คือ คุณค่าโภชนาการ แหล่งกำเนิดสินค้า และส่วนผสมอาหาร

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th